

Pytania i odpowiedzi dot.
CENTRALNEGO
REJESTRU
BENEFICJENTÓW
RZECZYWISTYCH

1 grudnia 2023 r.

Spis treści

1. WSTĘP.....	3
Ogólne informacje.....	3
2. Pytania i odpowiedzi.....	4

1. WSTĘP

Ogólne informacje

Zawarte w niniejszym materiale pytania i odpowiedzi stanowią kopię pytań i odpowiedzi, które zostały opublikowane do dnia 1 grudnia 2023 r. na stronie Ministerstwa Finansów w dziale „Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych” zakładka „Pytania i odpowiedzi” (<https://www.gov.pl/web/finanse/pytania-i-odpowiedzi>).

Odpowiedzi na pytania stanowią zbiór dobrych praktyk i nie należy ich traktować jako źródło prawa.

Skróty i definicje

CRBR - Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych.

ustawa AML - ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2023 r. poz. 1124, z późn. zm.)

Podpis – opatrzenie dokumentu podpisem kwalifikowanym lub podpisem zaufanym (podpis profilem zaufanym jest zewnętrzną usługą, informacje dot. tej usługi dostępne są na <https://www.gov.pl/web/profilzaufany>).

Podmiot - spółka

KRS - Krajowy Rejestr Sądowy

KSH - Kodeks Spółek Handlowych

PSA - Prosta Spółka Akcyjna

[1] Termin zmieniony Ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 r., poz. 568)

2. Pytania i odpowiedzi

1. Jakie podmioty mają obowiązek zgłaszać informacje o beneficjencie rzeczywistym do CRBR oraz dokonywać ich aktualizacji?

Podmiotami zobowiązanymi są:

- 1) spółki jawne,
- 2) spółki komandytowe,
- 3) spółki komandytowo-akcyjne,
- 4) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 4a) proste spółki akcyjne, (od 1 marca 2021),
- 5) spółki akcyjne, z wyjątkiem spółek publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2554),
- 6) trusty (w tym fundacje rodzinne), których powiernicy lub osoby zajmujące stanowiska równoważne:
 - a) mają miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
 - b) nawiązują stosunki gospodarcze lub nabywają nieruchomości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w imieniu lub na rzecz trustu,
- 7) spółki partnerskie,
- 8) europejskie zgrupowania interesów gospodarczych;
- 9) spółki europejskie,
- 10) spółdzielnie,
- 11) spółdzielnie europejskie,
- 12) stowarzyszenia podlegające wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego,
- 13) fundacje.

**Zgodnie z art. 58 ustawy AML*

2. Czy definicja beneficjenta rzeczywistego, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML, zawiera zamknięty katalog osób, które są beneficjentami rzeczywistymi spółki?

Nie, ustawowa definicja beneficjenta rzeczywistego, stanowi katalog otwarty.

Wyliczenie potencjalnych beneficjentów rzeczywistych zawarte w lit. a-c tego przepisu ma charakter przykładowy. Spółka analizuje wszystkie przesłanki zawarte w definicji beneficjenta rzeczywistego i ustala każdą osobę fizyczną sprawującą bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad spółką poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez spółkę.

W przypadku stosowania art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy AML, użycie tiret (-) od pierwsze do czwarte oraz w wyjątkowym przypadku tiret (-) piąte nie wyłącza obowiązku wskazania jako beneficjentów rzeczywistych także innych osób mogących wywierać decydujący wpływ na czynności lub działania podejmowane przez spółkę zgodnie z częścią ogólną definicji, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML (wprowadzenie do wyliczenia).

W sytuacji, w której właścicielem spółki obowiązanej do zgłoszenia informacji do CRBR jest inny podmiot należy m. in. ustalić beneficjentów rzeczywistych zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) trzeciej ustawy AML, mającym zastosowanie w przypadku własności pośredniej. W tym zakresie należy ustalić osoby fizyczne sprawujące kontrolę nad osobą prawną lub osobami prawnymi, którym łącznie przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji zgłaszanej spółki, lub łącznie dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie zgłaszanej spółki (także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu). W przypadku własności pośredniej możliwa jest sytuacja, w której ustalenie beneficjenta rzeczywistego nastąpi również na podstawie części ogólnej definicji, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML (wprowadzenie do wyliczenia). Beneficjentem rzeczywistym może wtedy być osoba fizyczna, która przykładowo sprawuje bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad spółką będącą właścicielem spółki obowiązanej do zgłoszenia informacji do CRBR. Osobnego rozważenia wymaga przypadek, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) czwartej ustawy AML, gdy beneficjentem rzeczywistym może być osoba fizyczna, która sprawuje kontrolę nad spółką zgłaszaną do CRBR poprzez posiadane w stosunku do niej uprawnienia takie jak przysługujące jednostce dominującej w myśl przepisów ustawy o rachunkowości (art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy o rachunkowości).

W szczególnym przypadku przy braku możliwości ustalenia beneficjentów rzeczywistych na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) od pierwsze do czwartej ustawy AML, znajduje zastosowanie tiret (-) piąte, co skutkuje obowiązkiem wskazania w zgłoszeniu do CRBR osób zajmujących wyższe stanowisko kierownicze w spółce.

W przypadku zastosowania art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) piątej ustawy AML patrz pytanie nr 14 i 15.

3. Kto jest beneficjentem rzeczywistym w przypadku spółek osobowych?

Ustalając beneficjenta rzeczywistego w spółce osobowej, należy wziąć pod uwagę posiadane przez osobę fizyczną m.in. prawo do reprezentowania spółki, prawo do prowadzenia spraw spółki, prawo do głosowania. Przykładowo w spółce jawnej co do zasady beneficjentami rzeczywistymi są wszystkie osoby fizyczne będące wspólnikami tej spółki (co nie wyklucza wskazania innych osób jako beneficjentów rzeczywistych).

Patrz pytanie nr 2 i 22.

4. Jak wpisać dane beneficjenta rzeczywistego, jeżeli nie posiada on numeru PESEL?

Osoba nieposiadająca numeru PESEL podaje datę urodzenia.

5. Kto może dokonać zgłoszenia do CRBR w imieniu podmiotu zobowiązanego?

Osoba ustawowo uprawniona do reprezentacji podmiotu albo powiernik lub osoba zajmująca stanowisko równoważne w tym podmiocie, może dokonać zgłoszenia do CRBR.

Patrz pytanie nr 7, 11 i 24.

* zgodnie z art. 58 i 61 ust.1 ustawy AML

6. W jakiej formie spółka dokonuje zgłoszenia do CRBR?

W formie elektronicznej z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego dostępnego na portalu podatki.gov.pl pod adresem crbr.podatki.gov.pl.

Zgłoszenie jest nieodpłatne.

7. Czy można złożyć zgłoszenie w formie pisemnej (papierowej)?

Nie.

Zgłoszenie do CRBR składane jest jedynie elektronicznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dostępnego na portalu podatki.gov.pl pod adresem crbr.podatki.gov.pl

8. Kto powinien dokonać zgłoszenia do CRBR jeżeli w podmiocie zobowiązanym do zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych, nie ma osób uprawnionych do jego reprezentacji?

Podmiot powinien podjąć działania w celu powołania osób uprawnionych do jego reprezentacji. Brak ww. osób nie zwalnia podmiotu z obowiązku dokonania zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych do CRBR.

Powyższe dotyczy również przypadku spółki postawionej w stan upadłości, w której brak osób uprawnionych do jej reprezentacji

Patrz pytanie nr 13.

9. Czy prokurent może dokonać zgłoszenia do CRBR w imieniu spółki?

Tak, jeżeli prokurent jest uprawniony do reprezentacji podmiotu.

10. W jakich okolicznościach zgłaszany jest prokurent (w tym prokurent samoistny) jako beneficjent rzeczywisty spółki?

Prokurent (w tym prokurent samoistny), zgłaszany jest, gdy spełnia przesłanki zawarte w definicji ustawowej beneficjenta rzeczywistego.

W przypadku spółek osobowych, spółka analizuje przesłanki zawarte w definicji beneficjenta rzeczywistego i ustala każdą osobę fizyczną sprawującą bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad spółką poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez spółkę.

Patrz pytanie nr 2 i 15.

11. Czy można ustanowić pełnomocnika do rejestracji zgłoszenia?

Podmiot nie może ustanowić pełnomocnika do dokonania zgłoszenia do CRBR.

Patrz pytanie nr 1 i 5.

12. Czy spółka publiczna ma obowiązek zgłaszania informacji do CRBR?

Nie. Obowiązek zgłaszania informacji o beneficjencie rzeczywistym nie dotyczy spółek publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

13. Kto ma obowiązek dokonać zgłoszenia informacji o beneficjencie rzeczywistym do CRBR w przypadku spółki z o.o. postawionej w stan upadłości?

Pomimo ogłoszenia upadłości, w tym przypadku spółki z o.o., zarząd upadłego nadal funkcjonuje. Jego kompetencje są ograniczone do działań stricte organizacyjnych (korporacyjnych, chyba że przepis szczególny przyznaje określoną kompetencję syndykowi) oraz takich, które masy upadłości nie dotyczą.

Obowiązek zgłoszenia informacji do CRBR spółki z o.o. będącej w upadłości spoczywa na osobach uprawnionych do reprezentacji spółki, zgodnie z zasadami reprezentacji przewidzianymi w KSH.

Patrz pytanie nr 5.

14. W przypadku zastosowania art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) piąte ustawy AML, czy zgłoszeniu podlega osoba (osoby) zajmująca wyższe stanowisko kierownicze w spółce zgłaszającej informacje o beneficjentach rzeczywistych do CRBR czy w innych podmiotach jej struktury właścicielskiej?

Art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) piąte ustawy AML znajduje zastosowanie tylko i wyłącznie w przypadku udokumentowanego braku możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w tiret pierwsze, drugie, trzecie i czwarte.

W przypadku zastosowania art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) piąte ustawy AML należy wskazać osobę (osoby) zajmujące wyższe stanowisko kierownicze w spółce, która dokonuje zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych do CRBR.

Zastosowanie art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) od pierwsze do czwarte oraz w wyjątkowym przypadku tiret (-) piąte ustawy AML nie wyłącza obowiązku wskazania jako beneficjentów rzeczywistych także innych osób mogących wywierać decydujący wpływ na czynności lub działania podejmowane przez spółkę zgodnie z częścią ogólną definicji, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML (wprowadzenie do wyliczenia).

Co do zasady zgłoszeniu podlegają również osoby działające w imieniu każdego podmiotu, który może istotnie ingerować w funkcjonowanie spółki zgłaszającej informacje do CRBR (np. działające w imieniu spółki dominującej lub innych podmiotów należących do grupy kapitałowej).

Patrz pytanie nr 2 i 17.

15. Kogo należy rozumieć jako osobę fizyczną zajmującą wyższe stanowisko kierownicze, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) piąte ustawy AML?

Rozumie się przez to każdą osobę fizyczną, która poprzez posiadane uprawnienia, wynikające z okoliczności prawnych lub faktycznych ma możliwość wywierania decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez podmiot będący osobą prawną oraz pełni funkcje kierownicze (zarządcze) w tym podmiocie. Takimi osobami mogą być przykładowo członkowie zarządu.

16. Jak udokumentować brak możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) piąte ustawy AML?

Wskazanie beneficjenta rzeczywistego zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) piąte ustawy AML jest dopuszczalne w przypadku udokumentowanego braku możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w tiret pierwsze, drugie, trzecie i czwarte ww. artykułu.

Podmiot, który ustala beneficjenta rzeczywistego zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) piąte ustawy AML musi posiadać właściwe dokumenty (na przykład odpisy z właściwych zagranicznych rejestrów, dokumenty korporacyjne, dokumenty potwierdzające strukturę właścicielską, wykazy akcjonariuszy) na podstawie których wykaże, że pomimo dochowania należytej staranności, nie było możliwe ustalenie beneficjenta rzeczywistego na podstawie pozostałych przesłanek określonych w tiret (-) od pierwsze do czwarte zawartych w definicji beneficjenta rzeczywistego.

17. Czy spółka poprzestaje na wskazaniu osoby zajmującej wyższe stanowisko kierownicze w przypadku zastosowania art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) piąte ustawy AML?

Nie, spółka analizuje wszystkie przesłanki zawarte w definicji beneficjenta rzeczywistego i ustala każdą osobę fizyczną sprawującą bezpośrednio lub

pośrednio kontrolę nad spółką poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez spółkę.

W przypadku stosowania art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy AML, użycie tiret (-) od pierwsze do czwarte oraz w wyjątkowym przypadku tiret (-) piąte nie wyłącza obowiązku wskazania jako beneficjentów rzeczywistych także innych osób mogących wywierać decydujący wpływ na czynności lub działania podejmowane przez spółkę zgodnie z częścią ogólną definicji, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML (wprowadzenie do wyliczenia).

18. Czy możliwa jest sytuacja w której w spółce, zobowiązanej do zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych do CRBR, brak jest możliwości ustalenia beneficjenta rzeczywistego spółki?

Nie. Spółka zgłasza do CRBR informacje o każdym beneficjencie rzeczywistym ustalonym na podstawie definicji zawartej w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML.

W szczególnym przypadku przy braku możliwości ustalenia beneficjentów rzeczywistych na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) od pierwsze do czwarte, znajduje zastosowanie tiret (-) piąte, co skutkuje obowiązkiem wskazania w zgłoszeniu do CRBR osób zajmujących wyższe stanowisko kierownicze w spółce.
Patrz pytanie nr 2, 14 i 17.

19. Czy syndyk masy upadłości ustanowiony postanowieniem w przedmiocie ogłoszenia upadłości dla spółki z o.o., zgłaszany jest do CRBR jako beneficjent rzeczywisty tej spółki?

Zgodnie z art. 173 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe syndyk niezwłocznie obejmuje majątek upadłego, zarządza nim, zabezpiecza go przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zabraniem go przez osoby postronne oraz przystępuje do jego likwidacji. Z uwagi na przysługujące mu uprawnienia przewidziane w ww. ustawie, wywiera istotny wpływ na czynności i działania spółki, wobec której została ogłoszona upadłość i w związku z tym zgłaszany jest jako beneficjent rzeczywisty spółki do CRBR. Zgłoszenie syndyka jako beneficjenta rzeczywistego spółki będącej w upadłości nie wyłącza obowiązku wskazania jako beneficjentów rzeczywistych także innych osób fizycznych, które spełniają przesłanki zawarte w definicji ustawowej beneficjenta rzeczywistego.

Patrz również pytanie nr 2.

20. Czy do CRBR należy wpisać małoletniego posiadającego 30% udziałów czy jego przedstawiciela ustawowego, który reprezentuje jego interesy?

Małoletni pomiędzy 13 a 18 rokiem życia może zostać współnikiem spółki kapitałowej i być podmiotem praw i obowiązków przysługujących współnikowi, jednak wszelkie prawa wynikające z posiadanych udziałów małoletni wykonuje, do czasu uzyskania pełnej zdolności do czynności prawnych, przez swojego przedstawiciela ustawowego, a jeżeli takiego nie posiada to przez opiekuna

prawnego ustanowionego przez sąd opiekuńczy lub kuratora zarządzającego majątkiem.

W związku z powyższym w opisanym przypadku, w formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” zgłaszany jest zarówno małoletni wybierając w polu 23 opcje „bezpośrednie uprawnienia”, jak również jego przedstawiciel ustawy wybierając w polu 23 opcje „inne uprawnienia”, w polu 30 wybierając z listy „inna osoba fizyczna”, a w polu 31 opisując te uprawnienia.

21. Czy do CRBR należy wpisać osobę ubezwłasnowolnioną całkowicie posiadającą 30% udziałów czy jej opiekuna prawnego, który reprezentuje jej interesy?

Dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie ustanawiany jest opiekun, o ile osoba taka nie pozostaje jeszcze pod władzą rodzicielską. Sprawuje on pieczę nad osobą i majątkiem pozostającego pod opieką, w tym wykonuje w jego imieniu wszelkie prawa wynikające z posiadanych udziałów.

W związku z powyższym w opisanym przypadku, w formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” zgłaszany jest zarówno wspólnik ubezwłasnowolniony całkowicie wybierając w polu 23 opcje „bezpośrednie uprawnienia”, jak również jego opiekun wybierając w polu 23 opcje „inne uprawnienia”, w polu 30 wybierając z listy „inna osoba fizyczna” i opisując w polu 31 uprawnienia (bez podawania informacji o orzeczeniu przez sąd ubezwłasnowolnienia).

22. Kogo należy zgłosić jako beneficjenta rzeczywistego w spółce komandytowej, w której jedynym komplementariuszem jest spółka z o.o., a jedynym komandytariuszem osoba fizyczna?

Ustalając beneficjenta rzeczywistego (beneficjentów rzeczywistych) należy w pierwszej kolejności zwrócić uwagę na spółkę z o.o. będącą jedynym komplementariuszem spółki komandytowej zgłaszającej informacje o beneficjentach rzeczywistych do CRBR. W spółce z o.o. należy ustalić osoby fizyczne, które zgodnie z definicją są beneficjentami rzeczywistymi spółki komandytowej (mając na uwadze, że nie każdy beneficjent rzeczywisty spółki z o.o. musi jednocześnie być beneficjentem rzeczywistym spółki komandytowej, która zgłasza informacje do CRBR) i powyższe osoby fizyczne zgłosić do CRBR jako beneficjentów rzeczywistych spółki komandytowej. Należy również pamiętać, że komandytariusze spółki komandytowej, jeśli spełniają przesłanki zawarte w definicji ustawowej beneficjenta rzeczywistego, również powinni zostać zgłoszeni do CRBR.

Patrz pytanie nr 2.

23. W jaki sposób podpisuje się zgłoszenie?

Zgłoszenie dokonuje się w formie elektronicznej, które podpisywane jest podpisem kwalifikowanym lub podpisem zaufanym, przez osobę uprawnioną do reprezentacji podmiotu.

24. W jaki sposób dokonać podpisu zgłoszenia przez więcej niż jedną osobę?

Formularz zgłoszenia przewiduje możliwość opatrzenia zgłoszenia więcej niż jednym podpisem. Można go opatrzyć wieloma podpisami kwalifikowanymi lub wieloma podpisami zaufanymi, a także kombinacją podpisów kwalifikowanych wraz z podpisami zaufanymi.

Podpisanie wieloma podpisami kwalifikowanymi dokonuje się w dedykowanej po uprzednim wyeksportowaniu formularza do pliku XML w dedykowanej aplikacji służącej do podpisywania kwalifikowanym podpisem elektronicznym, którą dysponuje osoba uprawniona do dokonania zgłoszenia. Tak podpisany formularz należy zaimportować do systemu CRBR korzystając z przycisku „wczytaj zgłoszenie” dostępne na portalu podatki.gov.pl.

Podpisanie wieloma podpisami zaufanymi wykonuje się z wykorzystaniem przycisku „Podpisz dokument”, który przekieruje na ePUAP.

Podpisanie zarówno podpisem kwalifikowanym jak i podpisem zaufanym dokonuje się odpowiednio albo wykorzystując dedykowaną aplikację albo funkcję na ePUAP.

Prawidłowo podpisany formularz należy wysłać kolejno wybierając przycisk „wyslij”, a następnie „akceptuj”, żeby potwierdzić wysyłkę. Wyznacznikiem prawidłowo zrobionego zgłoszenia jest możliwość pobrania urzędowego potwierdzenia odbioru.

25. Kiedy upływa termin pierwszego zgłoszenia do CRBR przez spółkę, o której mowa w art. 58 ustawy AML, która została wpisana do KRS przed dniem 13.10.2019 r., a po tej dacie została przekształcona w inną spółkę?

W przypadku spółki, która została wpisana do KRS przed dniem wejścia w życie przepisów dotyczących CRBR tj. przed 13 października 2019 r., a po tej dacie została przekształcona w inną spółkę – termin zgłoszenia informacji do CRBR zgodnie z art. 195 ustawy AML upłynął w dniu 13 lipca 2020 r. [1]

26. W jakim terminie podmiot ma dokonać zgłoszenia do CRBR, jeśli w trakcie biegnącego terminu na zgłoszenie do CRBR nastąpiła zmiana informacji podlegających zgłoszeniu. W powyższej sytuacji jakie informacje powinny zostać zgłoszone?

Po 10 listopada 2022 r. informacje do CRBR są zgłaszane nie później niż w terminie 14 dni od dnia wpisu podmiotu do KRS, a w przypadku zmiany przekazanych informacji - w terminie 14 dni od ich zmiany.

W przypadku spółek, które zostały wpisane do KRS przed dniem wejścia w życie przepisów dotyczących CRBR, tj. **przed 13 października 2019 r.** - obowiązek zgłaszania informacji do CRBR zgodnie z art. 195 ustawy AML, upłynął 13 lipca 2020 roku.[1] Spółka dokonując pierwszego zgłoszenia do CRBR podaje dane aktualne na dzień dokonywania zgłoszenia (datą zdarzenia jest data dokonania zgłoszenia do CRBR).

W przypadku spółek wpisanych do KRS **po 13 października 2019 r.** informacje do CRBR są zgłaszane nie później niż w terminie 7 dni od dnia wpisu ww. spółek do KRS, a w przypadku zmiany przekazanych informacji - w terminie 7 dni od ich zmiany - obowiązek zgłaszania informacji do CRBR wynika z art. 60 ww. ustawy AML. W przypadku, gdy w trakcie biegnącego siedmiodniowego terminu na zgłoszenie do CRBR, ale przed przesłaniem takiego zgłoszenia, nastąpiła zmiana informacji podlegających zgłoszeniu, spółka dokonuje dwóch zgłoszeń. Pierwsze zgłoszenie powinno zawierać stan aktualny na dzień wpisu spółki do KRS (datą zdarzenia jest data wpisu do KRS, a zgłoszenie dokonywane jest nie później niż w terminie 7 dni od dnia wpisu do KRS). Następne zgłoszenie będzie zawierać informacje aktualne po zmianach (datą zdarzenia jest data zaistnienia zmian) i powinno być dokonane w terminie 7 dni od zaistnienia zmian. Niezależnie od liczby zmian informacji podlegających zgłoszeniu do CRBR wskazanych w art. 59 ustawy AML przed upływem siedmiodniowego terminu, każda spośród dokonanych zmian musi zostać zgłoszona do CRBR (każde zgłoszenie będzie zawierać informacje aktualne na dzień zdarzenia, rozumianego jako data zaistnienia zmian lub data wpisu do KRS w przypadku pierwszego zgłoszenia).

Należy zwrócić uwagę, że dla kolejnych (późniejszych niż pierwsze) zgłoszeń do CRBR, dla wszystkich spółek, datą zdarzenia jest faktyczna data wystąpienia zdarzenia, które spowodowało konieczność przesłania zgłoszenia do CRBR (np. data ujawnienia w spółce nowego beneficjenta rzeczywistego, data wpisania zmiany do KRS w przypadku zmian mających charakter konstytutywny, data zaistnienia zmiany w przypadku zmian mających charakter deklaratoryjny, jak powołanie/odwołanie członka zarządu).

27. Czy spółka, która została zarejestrowana w KRS przed 13 października 2019 r. i zostanie wykreślona z KRS m.in. na skutek zakończenia likwidacji przed dniem 13 lipca 2020 r., ma obowiązek dokonania zgłoszenia informacji do CRBR?

Jeśli wykreślenie spółki z KRS, m.in. na skutek zakończenia likwidacji, następuje przed dniem 13 lipca 2020 r., a spółka nie dokonała zgłoszenia do CRBR przed datą wykreślenia z KRS, to brak zgłoszenia informacji do CRBR nie jest traktowany jako niedopełnienie obowiązku.

28. Czy podmioty wymienione w art. 58 pkt 1-5 i 7-13 ustawy AML, które dokonały zgłoszenia informacji do CRBR, a następnie zostały postawione w stan likwidacji lub upadłości, mają obowiązek zgłoszenia zmian w CRBR?

Tak, podmioty te mają obowiązek zgłaszania informacji do CRBR. Należy wziąć pod uwagę, że w związku z otwarciem likwidacji lub ogłoszeniem upadłości między innymi dochodzi do zmiany nazwy podmiotu oraz danych beneficjenta, osoby zgłaszającej. Obowiązek zgłoszenia zmiany ciąży na osobie uprawnionej do dokonania zgłoszenia do CRBR w imieniu podmiotu po jego postawieniu w stan likwidacji lub upadłości, np. likwidatorze (jeśli Organ uprawniony do reprezentacji podmiotu-zarząd został wykreślony z KRS) lub syndyku.

29. Czy podmioty wymienione w art. 58 pkt 1-5 i 7-13 ustawy AML, będące w stanie likwidacji lub upadłości, mają obowiązek zgłoszenia informacji do CRBR?

Tak, podmioty te mają obowiązek zgłaszania informacji do CRBR na zasadach określonych w ustawie AML, dokonując jej w formie aktualizacji zgłoszenia.

30. Czy podmiot wykreślony z KRS zostanie automatycznie wykreślony z CRBR?

Nie, podmiot nie zostanie automatycznie wykreślony z CRBR. Informacje dotyczące wykreślenia podmiotu znajdują się w KRS i nie są udostępniane w CRBR.

Informacje dotyczące podmiotów są przechowywane przez okres 10 lat, licząc od dnia, w którym dokonano wykreślenia informacji o podmiotach z KRS bądź są przechowywane przez okres 10 lat, licząc od dnia, w którym ustał obowiązek zgłoszenia danych do Rejestru lub ich aktualizacji.

31. Czy spółka będąca w zawieszeniu w KRS przed 13 października 2019 r. zgłasza informacje do CRBR?

Tak, spółki te mają obowiązek zgłaszania informacji do CRBR na zasadach określonych w ustawie AML.

32. Jakie informacje należy podać w przypadku, gdy osoba, której dane identyfikacyjne są zgłaszane do CRBR np. beneficjent rzeczywisty posiada więcej niż jedno obywatelstwo?

Należy ujawnić posiadane obywatelstwa tej osoby.

33. Czy spółki zagraniczne prowadzące zarejestrowaną w KRS działalność na terytorium Polski w formie oddziału mają obowiązek zgłoszenia informacji do CRBR?

Obowiązek zgłoszenia informacji do CRBR nie dotyczy spółek zagranicznych prowadzących zarejestrowaną w KRS działalność na terytorium Polski w formie oddziału.

34. Czy spółka w której udziały bądź akcje posiada spółka notowana na giełdzie ma obowiązek dokonania zgłoszenia do CRBR? Jeśli tak, to kogo?

Tak, spółka jest obowiązana do zgłaszania informacji o beneficjentach rzeczywistych i ich aktualizacji, i nie zmienia tego fakt, że udziały bądź akcje w spółce posiada spółka akcyjna będąca spółką publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 623). W takim przypadku należy wskazać beneficjenta rzeczywistego – osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które ostatecznie są właścicielem podmiotu prawnego lub go kontrolują, bezpośrednio lub pośrednio posiadając wystarczający odsetek udziałów lub praw głosu lub udziałów własnościowych w danym podmiocie, w tym za pomocą pakietów akcji na okaziciela, lub poprzez kontrolę w inny sposób.

Spółka musi dokonać oceny stanu faktycznego i prawnego i we własnym zakresie wskazać osobę lub osoby fizyczne sprawujące bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad spółką.

Patrz pytanie nr 2.

35. Czy do CRBR jako „członka organu lub wspólnika uprawnionego do reprezentowania spółki” wpisuje się dane identyfikacyjne komandytariusza będącego jednocześnie prokurentem spółki?

Jeżeli komandytariuszowi udzielono prokury jego dane identyfikacyjne podlegają wpisowi do CRBR na podstawie niżej wymienionego przepisu.

**Zgodnie z art. 59 pkt 2 ustawy AML*

36. Czy do CRBR jako „członka organu lub wspólnika uprawnionego do reprezentowania spółki” należy zgłosić również dane identyfikacyjne prokurentów spółki?

Dane prokurenta nie podlegają zgłoszeniu do CRBR, z wyjątkiem przypadku opisanego w pytaniu nr 35.

Patrz pytanie nr 5 i 35.

**Zgodnie z art. 59 pkt 2 ustawy AML*

37. Kogo należy zgłosić do CRBR jako reprezentanta?

Zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych dla poszczególnych rodzajów podmiotów określone są ogólne zasady reprezentacji.

Powyższe kwestie mogą zostać odmiennie uregulowane w umowach (statutach) spółek.

Patrz pytanie nr 5.

38. Kogo należy zgłosić do CRBR jako „członka organu lub wspólnika uprawnionego do reprezentowania” w przypadku spółki komandytowej, w której jedynym komplementariuszem jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością?

Spółki zobowiązane do zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych i ich aktualizacji posiadają wiedzę, kto jest uprawniony do ich reprezentowania i kogo należy zgłosić do CRBR jako „członka organu lub wspólnika uprawnionego do reprezentowania”.

Zgodnie z KSH spółkę komandytową reprezentują komplementariusze, których z mocy umowy spółki albo prawomocnego orzeczenia sądu nie pozbawiono prawa reprezentowania spółki. W przypadku spółki komandytowej, w której jedynym komplementariuszem jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, za spółkę komandytową, działają osoby uprawnione do reprezentacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

** Zgodnie z art. 59 pkt 2 ustawy AML*

39. W spółce z o.o. do 60% udziałów współuprawnionych jest trzech udziałowców, spośród których wybrany został ich wspólny przedstawiciel zgodnie z art. 184 § 1 KSH. Czy współuprawnieni są beneficjentami rzeczywistymi spółki i jak należy zgłosić takie osoby do CRBR?

Każdy wspólnik, któremu przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów spółki jest beneficjentem rzeczywistym zgłaszanej spółki, gdyż spełnia przesłankę zawartą w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) pierwszej ustawy AML tj. „osobą fizyczną będącą udziałowcem lub akcjonariuszem klienta, której przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji tej osoby prawnej”.

W opisanym w pytaniu przypadku, należy zgłosić każdego współuprawnionego do 60% udziałów jako beneficjenta rzeczywistego spółki wybierając w polu 23 „inne uprawnienia” i wybrać z pola z listy rozwijanej Rodzaj innych uprawnień. Jeżeli w polu 30 wybrałeś „Inna osoba fizyczna” to w polu 31 należy opisać inne uprawnienia 30. Należy opisać stan faktyczny, w taki sposób, aby zapis był jasny, zrozumiały i nie budził zastrzeżeń, np. współuprawniony do (podać wielkość tych udziałów), imiona i nazwiska pozostałych współuprawnionych oraz w przypadku zgłaszania ich przedstawiciela ustawowego podać taką informację.

40. Czy spółka, w której udziały bądź akcje posiada Skarb Państwa lub jednostki sektora finansów publicznych (np. jednostka samorządu terytorialnego, organ administracji państwowej) ma obowiązek dokonania zgłoszenia do CRBR?

Tak, obowiązek dotyczy również spółki, w której udziały bądź akcje posiada Skarb Państwa lub jednostki sektora finansów publicznych.

Spółka musi dokonać oceny stanu faktycznego i prawnego i we własnym zakresie wskazać osobę lub osoby fizyczne sprawujące bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad spółką.

41. Kogo należy zgłosić jako beneficjenta rzeczywistego w spółce, w której udziały bądź akcje posiada Skarb Państwa lub jednostki sektora finansów publicznych (np. jednostka samorządu terytorialnego, organ administracji państwowej)?

Udziały lub akcje w spółce może posiadać inny podmiot niż Skarb Państwa lub jednostka sektora finansów publicznych. Okoliczność ta powinna także być uwzględniana przy ustalaniu i zgłaszaniu beneficjenta rzeczywistego.

Wskazując beneficjenta rzeczywistego, należy mieć na uwadze, że Skarb Państwa i jednostki samorządu terytorialnego są szczególnego rodzaju osobami prawnymi prawa publicznego i prywatnego. Działanie tych podmiotów podlega ścisłym regulacjom prawnym. W stosunku do Skarbu Państwa przede wszystkim wynikają one z ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

Skarb Państwa jest szczególną osobą prawną, która nie posiada organów, lecz jest reprezentowana przez różne *stationes fisci*, którymi są m.in. organy administracji publicznej. Jeżeli uprawnienia właścicielskie w odniesieniu do akcji bądź udziałów Skarbu Państwa wykonują określone w przepisach prawa organy władzy publicznej, działające w tym przypadku w sferze dominium, to za beneficjenta rzeczywistego, nie można „automatycznie” uznać osoby fizycznej będącej piastunem tych organów tylko z racji pełnienia funkcji piastuna organu. Jeżeli taka osoba fizyczna, jako piastun organu władzy publicznej, wykonuje, zgodnie z przepisami, prawa udziałowe w danej spółce w imieniu i na rzecz oraz w interesie Skarbu Państwa, to w takiej sytuacji kontrolę nad taką spółką sprawuje Skarb Państwa, a nie działająca w jego imieniu osoba fizyczna. W takim przypadku, w odniesieniu do udziału Skarbu Państwa, uzasadnione może być wskazywanie przez takie spółki beneficjenta rzeczywistego na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) piątej ustawy AML. W każdej sytuacji wskazanie przez spółkę beneficjenta rzeczywistego wymaga jednak odrębnej analizy i oceny stanu faktycznego i prawnego.

42. W spółce, zobowiązanej do zgłoszenia informacji do CRBR, brak jest osób fizycznych, którym przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji spółki. Kogo należy zgłosić jako beneficjenta rzeczywistego w takiej sytuacji?

Patrz pytanie nr 2.

43. W spółce, zobowiązanej do zgłoszenia informacji do CRBR, np. 80% udziałów należy do innej spółki. Kogo należy zgłosić jako beneficjenta rzeczywistego w takiej sytuacji?

Patrz pytanie nr 2 i 14.

44. W jaki sposób w formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” należy zgłosić beneficjenta rzeczywistego spółki, który jest również osobą zgłaszającą?

Jeżeli osoba wskazana jako beneficjent rzeczywisty jest również osobą zgłaszającą wystarczy w części C1 formularza przy nazwie „Kopiuj dane identyfikacyjne, jeżeli Zgłaszający jest także Beneficjentem” z dostępnej listy wyboru wpisanych wcześniej beneficjentów wybrać daną osobę. Jej dane zostaną automatycznie przepisane w wartości pól identyfikujących zgłaszającego.

45. Zidentyfikowany przez spółkę beneficjent rzeczywisty posiada więcej niż jeden rodzaj uprawnień czyniących go beneficjentem rzeczywistym w danej spółce. Czy w formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” należy wskazać wszystkie uprawnienia, które posiada beneficjent rzeczywisty zidentyfikowany przez spółkę czy wystarczy wskazać tylko jedno z nich?

Jeżeli osoba fizyczna zidentyfikowana jako beneficjent rzeczywisty posiada więcej niż jeden rodzaj uprawnień, to w formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” należy zgłosić jej dane wskazując wszystkie rodzaje uprawnień jakie posiada.

Dodanie kolejnych uprawnień odbywa się poprzez kliknięcie przycisku "+Dodaj informacje o udziałach lub uprawnieniach beneficjenta".

W formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” w polu 23 „Charakter uprawnień przysługujących Beneficjentowi Rzeczywistemu” do wyboru są następujące opcje „bezpośrednie uprawnienia właścicielskie”, „pośrednie uprawnienia właścicielskie” oraz „inne uprawnienia”. Spośród powyższych opcji należy wybrać te uprawnienia, które powodują, że dana osoba jest beneficjentem rzeczywistym danej spółki.

46. Jakie dane należy wpisać w polu 26 „Wartość” znajdującym się w formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych”?

W formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” w polu 26 „Wartość” wskazuje się wartość (określoną w jednostkach miary wskazanych w polu 25 „Jednostka miary”) w odniesieniu do rodzaju uprawnień właścicielskich (wskazanych w polu 24 „Rodzaj uprawnień”), które powodują, że dana osoba jest beneficjentem rzeczywistym danej spółki.

Przepisy KSH dla poszczególnych rodzajów spółek wskazują konieczność określenia wartości wkładów/udziałów, w przypadku spółki:

- **jawnej**- zgodnie z art. 25 KSH jest to określona w umowie spółki wartość w PLN wkładów wnoszonych do spółki przez każdego wspólnika,
- **komandytowej**- zgodnie z art. 105 KSH jest to określona w umowie spółki wartość w PLN wkładów wnoszonych przez każdego wspólnika,
- **komandytowo-akcyjnej**- zgodnie z art. 130 KSH jest to określona w umowie spółki wartość w PLN wkładów wnoszonych przez każdego komplementariusza, bądź w przypadku akcjonariusza procentowy udział w kapitale akcyjnym spółki,
- **z o.o.**-zgodnie z art. 157 KSH wartość nominalna udziałów objętych przez poszczególnych wspólników,
- **akcyjnej**- procentowy udział w kapitale akcyjnym spółki (PSA),
- **Spółka Partnerska**- *wartość wnoszonych przez każdego wspólnika wkładów określona jest w umowie spółki (stosuje się przepisy spółki jawnej).*

47. W jaki sposób w formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” jako beneficjenta rzeczywistego spółki komandytowej należy zgłosić jej komandytariusza, który jest jednocześnie właścicielem ponad 25% udziałów spółki z o. o. będącej jedynym komplementariuszem tej spółki?

W formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” w polu 23 „Charakter uprawnień przysługujących Beneficjentowi Rzeczywistemu” do wyboru są następujące opcje „bezpośrednie uprawnienia właścicielskie”, „pośrednie uprawnienia właścicielskie” oraz „inne uprawnienia”. Spośród powyższych opcji należy wybrać te uprawnienia, które powodują, że dana osoba jest beneficjentem rzeczywistym danej spółki.

W przypadku gdy daną osobę fizyczną zidentyfikowano jako beneficjenta rzeczywistego, zgodnie z definicją ustawową zawartą w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML, ze względu na posiadane uprawnienia jako komandytariusz spółki komandytowej (rubryka „bezpośrednie uprawnienia właścicielskie”) oraz jednocześnie ze względu na posiadane uprawnienia jako udziałowiec spółki z o.o. będącej jedynym komplementariuszem spółki komandytowej (rubryka „pośrednie uprawnienia właścicielskie”), to w formularzu „Zgłoszenie informacji o

beneficjentach rzeczywistych” należy zgłosić jej dane wskazując wszystkie rodzaje uprawnień właścicielskich jakie posiada.

Dodanie kolejnych uprawnień odbywa się poprzez kliknięcie przycisku "+Dodaj informacje o udziałach lub uprawnieniach beneficjenta”.

48. Jaki charakter uprawnień przysługujących beneficjentowi rzeczywistemu należy wybrać w polu nr 23 „Charakter uprawnień przysługujących Beneficjentowi Rzeczywistemu” znajdującym się w formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych”?

W formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” w polu 23 „Charakter uprawnień przysługujących Beneficjentowi Rzeczywistemu” do wyboru są następujące opcje „bezpośrednie uprawnienia właścicielskie”, „pośrednie uprawnienia właścicielskie” oraz „inne uprawnienia”.

W formularzu należy zgłosić dane wskazując wszystkie rodzaje uprawnień osoby fizycznej (jedno lub więcej uprawnień), które powodują, że jest ona beneficjentem rzeczywistym tej spółki.

W sytuacji gdy osoba fizyczna posiada w sposób bezpośredni uprawnienia wynikające z prawa własności, odpowiednią liczbę udziałów/akcji w stosunku do zgłaszanej spółki, należy wybrać opcję „Bezpośrednie uprawnienia właścicielskie” i w kolejnych polach 24, 25 i 26 wskazać dane dotyczące własności.

Przykładowo: w polu 24 „Rodzaj uprawnień właścicielskich”:

- jeśli beneficjentem rzeczywistym **spółki jawnej** jest jej wspólnik, którego wartość wkładu została określona na 20 000 zł, należy wybrać „wspólnik spółki jawnej” następnie w polu 25 `Jednostka miary` = „PLN”, w polu 26 `Wartość` = „20 000”,

- jeśli beneficjentem rzeczywistym **spółki komandytowej** jest komplementariusz, którego wartość wkładu została określona na 5 000 zł, należy wybrać „wspólnik spółki komandytowej – komplementariusz” następnie w polu 25 `Jednostka miary` = „PLN”, w polu 26 `Wartość` = „5 000”,

- jeśli beneficjentem rzeczywistym **spółki komandytowo-akcyjnej** jest jej akcjonariusz posiadający 100% akcji należy wybrać „wspólnik spółki komandytowo-akcyjnej – akcjonariusz” następnie w polu 25 `Jednostka miary` = „%”, w polu 26 `Wartość` = „100”,

- jeśli beneficjentem rzeczywistym **spółki z o.o.** jest jej udziałowiec posiadający udziały o wartości 10 000 zł (co stanowi 50% ogólnej liczby udziałów), należy wybrać „wspólnik spółki z o.o.” następnie w polu 25 `Jednostka miary` = „PLN”, w polu 26 `Wartość` = „10 000”,

- jeśli beneficjentem rzeczywistym **spółki akcyjnej** jest jej akcjonariusz posiadający 26% akcji – należy wybrać „akcjonariusz spółki akcyjnej” następnie w polu 25 `Jednostka miary` = „%”, w polu 26 `Wartość` = „26”.

W sytuacji gdy osoba fizyczna posiada w sposób pośredni uprawnienia wynikające z prawa własności, odpowiednią liczbę udziałów/akcji w stosunku do zgłaszanej

spółki, należy wybrać opcję „Pośrednie uprawnienia właścicielskie” i w polu 29 „Pośrednie uprawnienia właścicielskie” te uprawnienia opisać. Należy opisać stan faktyczny, w taki sposób, aby zapis był jasny, zrozumiały i nie budził zastrzeżeń (wskazać dokładne nazwy spółek, powiązania).

Przykładowo: w polu 29 „Pośrednie uprawnienia właścicielskie”:

- jeśli beneficjentem rzeczywistym jest 100% udziałowiec spółki z o.o. będącej właścicielem 30% akcji w spółce akcyjnej np.: posiadanie 100% udziałów w spółce z o.o. (nazwa spółki) będącej właścicielem 30% akcji zgłaszanej spółki akcyjnej (nazwa spółki),
- jeśli beneficjentem rzeczywistym jest 50% udziałowiec spółki z o.o. będącej komplementariuszem w spółce komandytowej np.: posiadanie 50% udziałów w spółce z o.o. (nazwa spółki) będącej komplementariuszem w zgłaszanej spółce (nazwa spółki).

W sytuacji gdy osoba fizyczna posiada inne uprawnienia niż wynikające z prawa własności i sprawuje kontrolę nad czynnościami/działaniami zgłaszanej spółki, należy wybrać opcję „Inne uprawnienia” i opisać w polu 30 „Inne uprawnienia” rolę w jakiej występuje beneficjent rzeczywisty. Należy opisać stan faktyczny, w taki sposób, aby zapis był jasny, zrozumiały i nie budził zastrzeżeń (wskazać dokładne nazwy spółek i rodzaje uprawnień).

Przykładowo: w polu 30 „Inne uprawnienia”:

- jeśli beneficjentem rzeczywistym jest osoba fizyczna sprawująca kontrolę nad spółką w przypadku określonym w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) czwarte ustawy AML np. osoba uprawniona do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki zależnej z ramienia jednostki dominującej (*nazwa jednostki*),
- jeśli beneficjentem rzeczywistym jest osoba fizyczna zajmująca wyższe stanowisko kierownicze w spółce w przypadku określonym w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) piąte ustawy AML np. prezes zarządu zgłaszanej spółki z o.o. (nazwa spółki), prokurent zgłaszanej spółki akcyjnej (nazwa spółki),
- jeśli beneficjentem rzeczywistym jest osoba fizyczna sprawująca kontrolę, wynikającą z części ogólnej definicji, o której mowa art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML (wprowadzenie do wyliczenia) np. współmałżonek udziałowca wywierający decydujący wpływ na działania spółki (nazwa spółki).

49. Podczas dokonywania zgłoszenia do CRBR nie wybrałem opcji (nie zazaczyłam/em check box – Załącz PDF zgłoszenia”), gdy chciałam/em otrzymać e-mail z nr referencyjnym po wysłaniu zgłoszenia do CRBR. Czy mogę otrzymać plik z wysłanym przeze mnie zgłoszeniem?

Nie, ponieważ nie ma możliwości wygenerowania takiego e-maila po zakończeniu procesu wysyłania zgłoszenia.

W ostatnim etapie procesu wysyłania zgłoszenia użytkownik może podać adres e-mail i wybrać opcję „Załącz PDF zgłoszenia”, dzięki czemu wygenerowany

zostanie automatycznie e-mail z nr referencyjnym i załącznikiem „Zgłoszenie CRBRZG.pdf” i przesłany na podany przez użytkownika adres.

Gdy użytkownik na tym etapie nie zdecyduje się na podanie e-maila i nie oznaczy opcji „Załącz PDF zgłoszenia” nie będzie miał możliwości otrzymania załącznika „Zgłoszenie CRBRZG.pdf”.

Zgłoszone dane dla danego NIP można znaleźć korzystając z funkcji „Wyszukaj” w systemie CRBR (crbr.podatki.gov.pl). Wyszukane dane można w szczególności zapisać w postaci pliku PDF (po wyszukaniu).

50. Co zrobić, gdy przesłane do CRBR zgłoszenie podpisała osoba nieuprawniona do reprezentacji spółki bądź zostało ono podpisane niezgodnie z zasadami reprezentacji przewidzianymi w Kodeksie Spółek Handlowych?

Należy złożyć skorygowane zgłoszenie zawierające poprawne dane (korektę - te same dane, prawidłowe podpisy).

51. Czy spółka jawna, o której mowa w art. 58 pkt 1 ustawy AML ma obowiązek podać wartość wniesionych wkładów przez wspólnika w kwocie PLN, jeżeli w umowie spółki udziały wspólników zostały określone w procentach?

Tak. W celu dokonania zgłoszenia w CRBR spółka ustala w PLN wartość wniesionych wkładów przez każdego wspólnika spółki.

Sposób wypełniania pola nr 26 „Wartość” w formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” został określony w pytaniu nr 25.

Podstawą do ustalenia wartości wkładów może być wiedza wspólników, wycena składników majątkowych dokonana np. przez biegłego, wartość określona w innych dokumentach typu faktura za nabycie określonego składnika majątkowego. Również wkład niepieniężny, choćby w postaci świadczenia usług bądź pracy, powinien być wyceniony.

52. W spółce, zobowiązanej do zgłoszenia informacji do CRBR, 100 % udziałów należy do fundacji, stowarzyszenia lub innego podmiotu. Kogo należy zgłosić jako beneficjenta rzeczywistego w takiej sytuacji?

Patrz pytanie nr 2 i 14.

53. Osoba fizyczna nabyła ponad 25% ogólnej liczby udziałów spółki z o.o. będąc w związku małżeńskim w ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej, za środki pieniężne z majątku wspólnego. Czy w tej sytuacji jako beneficjenta rzeczywistego należy wskazać wyłącznie tę osobę fizyczną czy również małżonkę/małżonka?

Wspólnik, któremu przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów spółki z o.o. jest beneficjentem rzeczywistym zgłaszanej spółki, gdyż spełnia przesłankę zawartą w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) pierwszej ustawy

AML tj. „osobą fizyczną będącą udziałowcem lub akcjonariuszem klienta, której przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji tej osoby prawnej”.

Jednakże zastosowanie art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) od pierwsze do czwarte oraz w wyjątkowym przypadku tiret (-) piąte ustawy AML nie wyłącza obowiązku wskazania jako beneficjentów rzeczywistych także innych osób sprawujących kontrolę nad spółką i mogących wywierać decydujący wpływ na czynności lub działania podejmowane przez spółkę zgodnie z częścią ogólną definicji, o której mowa art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML (wprowadzenie do wyliczenia). W związku z powyższym jeśli małżonek/małżonka tego wspólnika jest osobą sprawującą kontrolę nad spółką i mogącą wywierać decydujący wpływ na czynności lub działania spółki, zgłaszana jest również do CRBR jako beneficjent rzeczywisty spółki.

W przypadku zaistnienia powyższej sytuacji, do CRBR należy wpisać wspólnika spółki z o.o. jako beneficjenta rzeczywistego spółki wybierając w formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” w polu 23 opcję „bezpośrednie uprawnienia właścicielskie”- podając całą wartość objętych udziałów, natomiast małżonka/małżonek tego wspólnika należy wpisać wybierając opcje „inne uprawnienia”, w polu 30 wybierając z listy „inna osoba fizyczna” i opisując w polu 31 rolę w jakiej występuje beneficjent rzeczywisty. Należy opisać stan faktyczny, w taki sposób, aby zapis był jasny, zrozumiały i nie budził zastrzeżeń (wskazać dokładne nazwy spółek i rodzaje uprawnień) np. współmałżonek udziałowca (imię i nazwisko udziałowca) wywierający decydujący wpływ na działania spółki (nazwa spółki).

54. Czy wspólnik spółki z o. o., któremu przysługuje prawo własności równo bądź mniej niż 25% ogólnej liczby udziałów w spółce, jest beneficjentem rzeczywistym tej spółki?

Wspólnik spółki z o. o., któremu przysługuje prawo własności równo bądź mniej niż 25% ogólnej liczby udziałów w spółce, nie jest beneficjentem rzeczywistym spółki na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret (-) pierwszej ustawy AML. Należy jednak ustalić czy taki wspólnik spełnia inne przesłanki zawarte w definicji ustawowej beneficjenta rzeczywistego w tym m.in. przesłanki zawartej w tiret (-) drugiej ustawy lub nie jest inną osobą fizyczną mogącą wywierać decydujący wpływ na czynności lub działania podejmowane przez spółkę zgodnie z częścią ogólną definicji, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML (wprowadzenie do wyliczenia) np. z tytułu posiadania dodatkowych uprawnień w spółce np. uprzywilejowanie co do prawa głosu lub osobiste uprawnienia albo z tytułu sprawowania funkcji w spółce.

Patrz pytanie nr 2.

55. Jak należy postąpić w sytuacji, gdy osoba fizyczna, będąca beneficjentem rzeczywistym, odmawia udostępnienia danych identyfikacyjnych, o których mowa w art. 59 pkt 2 ustawy AML, a dane te nie są znane podmiotowi zobowiązanemu do dokonania zgłoszenia do CRBR?

Obowiązek zgłoszenia informacji o beneficjencie rzeczywistym do CRBR wynika z art. 58 ustawy AML i spoczywa na spółkach wymienionych w tym przepisie. Analiza i ocena stanu faktycznego i prawnego prowadząca do ustalenia, kto jest beneficjentem rzeczywistym spółki, tj. osobą fizyczną (osobami fizycznymi) spełniającą przesłanki określone w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML, należy wyłącznie do spółki zobowiązanej do zgłoszenia informacji do CRBR. Spółka odpowiada również za prawdziwość danych zgłoszonych do CRBR. Stosownie do art. 68 ustawy AML domniemywa się, że dane wpisane do CRBR są prawdziwe, a osoba dokonująca zgłoszenia informacji o beneficjencie rzeczywistym i ich aktualizacji ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną zgłoszeniem do CRBR nieprawdziwych danych, a także niezgłoszeniem w ustawowym terminie danych i zmian danych objętych wpisem do CRBR, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą osoba dokonująca zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych i ich aktualizacji nie ponosi odpowiedzialności.

Podsumowując, podkreślić należy, iż zgłaszane przez spółkę dane powinny odpowiadać rzeczywistości, a zgłoszenie do rejestru – opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym podpisem zaufanym – zawiera oświadczenie osoby zgłaszającej o prawdziwości zgłaszanych informacji (jest ono składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia).

Patrz pytanie nr 2.

56. W spółce z o. o. zmarł wspólnik posiadający 30% udziałów. Nie zostało jeszcze przeprowadzone postępowanie spadkowe. Jak w tej sytuacji spółka zobowiązana do zgłoszenia informacji o beneficjencie rzeczywistym do CRBR powinna ustalić beneficjenta rzeczywistego spółki?

Analiza i ocena stanu faktycznego i prawnego prowadząca do ustalenia, kto jest beneficjentem rzeczywistym spółki, należy wyłącznie do spółki zobowiązanej do zgłoszenia informacji do CRBR.

Spółka odpowiada za prawdziwość danych zgłoszonych do CRBR. Stosownie do art. 68 ustawy AML domniemywa się, że dane wpisane do CRBR są prawdziwe, a osoba dokonująca zgłoszenia informacji o beneficjencie rzeczywistym i ich aktualizacji ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną zgłoszeniem do CRBR nieprawdziwych danych, a także niezgłoszeniem w ustawowym terminie danych i zmian danych objętych wpisem do CRBR, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły

wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą osoba dokonująca zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych i ich aktualizacji nie ponosi odpowiedzialności.

57. Czy członkowie rady nadzorczej w spółkach kapitałowych zgłaszani są jako beneficjenci spółki do CRBR?

Rada nadzorcza, jako organ kolegialny, jeżeli jest powołana w spółce nie uczestniczy w zarządzaniu spółką, nie jest organem decyzyjnym. Jej kompetencją jest sprawowanie stałego nadzoru nad działalnością spółki, może mieć wpływ na dokonywane czynności prawnych przez jej przedstawicieli poprzez wyrażanie na nie zgody, jednak nie ma uprawnień zarządczych i nie może wydawać zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki.

Pełnienie funkcji członka rady nadzorczej w spółce nie stanowi przesłanki do zgłoszenia w CRBR jako jej beneficjenta rzeczywistego. Nie wyklucza to jednak możliwości zgłoszenia takiej osoby fizycznej w przypadku spełnienia przez nią przesłanek, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML (np. jeżeli jest współnikiem, osobą faktycznie zarządzającą spółką na podstawie innych uprawnień).

Patrz pytanie nr 2.

58. Jak do CRBR zgłosić podmiot, wpisany do KRS, który nie posiada NIP?

Art. 59 ustawy AML precyzyjnie określa dane podlegające zgłoszeniu do CRBR, w tym NIP spółki (o ile został nadany – nie dotyczy trustów).

Ze względu na specyfikę informacji wymaganych przy zgłaszaniu danych trustu do CRBR, przed wypełnieniem i wysłaniem formularza zgłoszeniowego w systemie teleinformatycznym CRBR, konieczny jest wstępny kontakt osoby zgłaszającej dane w imieniu trustu z organem właściwym w sprawach rejestru.

W tym celu dla osób zgłaszających dane w imieniu trustu uruchomiony został dedykowany adres poczty elektronicznej: identyfikator_crbr@mf.gov.pl.

Za pośrednictwem tego kanału komunikacyjnego zostanie m.in. nadany identyfikator trustu w systemie CRBR – w przypadku trustów, którym nie został nadany NIP (numer identyfikacji podatkowej – dziesięciocyfrowy kod, służący do identyfikacji podatników w Polsce, nadawany przez naczelnika właściwego urzędu podatników w Polsce).

Ustawodawca (poza trustami), nie przewidział możliwości posłużenia się zamiast NIP, innym numerem identyfikacyjnym. Zatem w celu skutecznego dokonania zgłoszenia do CRBR spółka zobowiązana do dokonania tego zgłoszenia musi posiadać NIP. W przypadku braku NIP spółka musi podjąć działania w celu jego uzyskania.

Nieposiadanie NIP nie zwalnia podmiotu z obowiązku dokonania zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych do CRBR.

Ponadto należy zauważyć, że m.in. podmioty będące podatnikami, podlegają obowiązkowi ewidencyjnemu, zatem posiadanie NIP jest dla nich obligatoryjne zarówno w obrocie prawnym jak i gospodarczym (podstawa prawna: ustawa z dnia 13 października 1995 r. *o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników* (Dz.U. z 2020 r. poz. 170).

59. Jaki kurs przyjąć do przeliczenia wkładów beneficjenta rzeczywistego, jeśli wniósł je w walucie obcej?

W formularzu „Zgłoszenie informacji o beneficjentach rzeczywistych” w polu 26 należy wskazać wartość w PLN wniesionych wkładów, zgodnie z umową spółki, przeliczonych według bieżącego kursu średniego waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski (NBP FIXING) z dnia zawarcia umowy spółki.

W przypadku wniesienia przez beneficjenta rzeczywistego dodatkowego wkładu do spółki, przeliczenia należy dokonać według kursu z tego dnia. W takim przypadku przypomina się o obowiązku dokonania aktualizacji informacji zgłoszonych do CRBR.

Patrz pytanie nr 46.

60. Czy dokumenty, stanowiące podstawę do wpisu do CRBR powinny zostać przetłumaczone na język polski (w tym tłumaczenie przysięgłe)?

Nie, na potrzeby dokonywania wpisu do CRBR dokumenty stanowiące podstawę wpisu nie muszą być tłumaczone na język polski.